

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **H. S.**, narozená dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/220059-911,
takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 9. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/220059-911, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/220059-911 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž žalovaný podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 9. 8. 2024, č. j. 1542902/24/AB (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně podle ustanovení § 51 odst. 1 a § 70 odst. 4 zákona č.

117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o státní sociální podpoře**“) odňal nezletilé oprávněné osobě T. H., nar. X, ode dne 1. 1. 2023 dávku státní sociální podpory přídavek na dítě, neboť nárok na dávku zanikl ke dni 31. 12. 2022.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobkyně v podané žalobě předně shrnula, že dne 6. 9. 2022 podala žádost o přídavek na dítě, ke které doložila potvrzení o společných posuzovaných osobách, prohlášení o sociální a majetkové situaci a prohlášení osob, které nemají rozhodné příjmy pro nárok na dávku. Správní orgán prvního stupně o žádosti rozhodl až dne 14. 6. 2024 a zpětně přiznal dávku ve výši 770 Kč od 1. 7. 2022. Dne 12. 8. 2024 jí pak bylo doručeno prvostupňové rozhodnutí, jímž správní orgán prvního stupně dávku odňal, protože nedoložila v roce 2023 příjmy za 1. čtvrtletí roku 2023.
3. Dále namítla, že správní orgán prvního stupně jí tedy dává k tíži, že nedokládala potvrzení o výši příjmu za čtvrtletí v době, kdy o dávce ještě další rok a dva měsíce nebylo rozhodnuto. K tomu odkázala na znění ustanovení § 71 odst. 1 a 3 správního řádu a zdůraznila, že nedodržení lhůt se nemůže dovolávat ten účastník, který je způsobil. Správní orgán prvního stupně se tak podle ní nemůže 12. 8. 2024 dovolávat toho, že někdy v roce 2023 nedoložila doklad o výši příjmů, když lhůtu pro vydání rozhodnutí nedodržel jako první.
4. Následně žalobkyně podotkla, že dne 19. 7. 2024 podala námitku, ke které přiložila prohlášení osob, které nemají rozhodné příjmy za 1. čtvrtletí 2023, 2. čtvrtletí 2023, 3. čtvrtletí 2023, 4. čtvrtletí 2023 a 2. čtvrtletí 2024. Tím svoji povinnost dodatečně splnila, což mohla učinit právě proto, že předně správní orgán prvního stupně nedodržel lhůtu pro vydání rozhodnutí. K tomu odkázala i na ustanovení § 51 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře.
5. Posléze žalobkyně uvedla, že přídavek na dítě byl přiznán v nižší částce, než náležela. Uvedla výpočet výše dávky s tím, že správní orgán prvního stupně jí dluží ke dni podání žaloby částku ve výši 34 810 Kč. S tvrzením, že od 1. 11. 2022 nenáleží přídavek na dítě ve zvýšené výměře, by bylo možné souhlasit pouze za předpokladu, že by správní orgán prvního stupně rozhodoval ve lhůtách, ve kterých rozhodovat měl. V té době totiž ještě nebylo jasné, zda bude přídavek na dítě přiznán, když o něm bylo rozhodnuto až 31. 5. 2023. Když ale správní orgán prvního stupně rozhodoval až v roce 2024, tak měl vycházet z toho, kdy byl příspěvek na péči schválen, nikoliv vyplacen.
6. Závěrem podané žaloby navrhla žalobkyně zdejšímu soudu, aby zrušil prvostupňové rozhodnutí, protože nebylo vydáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 71 správního řádu a není možné, aby se správní orgán dovolával nedodržení lhůt, když je prvotně sám způsobil. Dále navrhla, aby zdejší soud sám rozhodl tak, že žádosti o přídavek na dítě se od 1. 7. 2022 vyhovuje s tím, že správní orgán prvního stupně je povinen vyplatit jí částku 34 810 Kč.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě v zásadě pouze zopakoval argumentaci uvedenou již v napadeném rozhodnutí. Podotkl, že správní orgán prvního stupně vydal dne 24. 5. 2023 usnesení, jímž řízení zastavil, které však bylo na základě odvolání žalobkyně

zrušeno. Dne 14. 6. 2024 vydal správní orgán prvního stupně oznámení o přiznání přídatku na dítě od 1. 7. 2022. Od podání žádosti do vydání oznámení však žalobkyně nedodala prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok na dávky za 1. čtvrtletí roku 2023. Toto učinila až po vydání oznámení o zániku nároku na dávku dne 19. 7. 2024. Dne 2. 5. 2023 žalobkyně zaslala pouze doklad o výši měsíčních příjmů za její osobu a T. H., nar. X, ve kterém uvedla, že se jedná o příjem za měsíc duben 2023. Tento formulář navíc náležel k dárkám pomoci v hmotné nouzi a uvedený měsíc nespádá do rozhodného období.

8. Dále k poukazu žalobkyně na nesprávnou výši přídatku na dítě žalovaný poznamenal, že o příspěvek na péči bylo požádáno dne 21. 11. 2022 a dne 31. 5. 2023 bylo vydáno rozhodnutí o jeho přiznání od listopadu 2022. První výplata příspěvku na péči pak připadá na měsíc červen 2023. Nezletilé oprávněné osobě tak nenáležel přídatek na dítě ve zvýšené výměře, neboť v rozhodném období příspěvek na péči vyplacen nebyl, i když byl později doplacen. Závěrem svého vyjádření navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

9. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně podáním ze dne 10. 2. 2025. V něm se vyjádřila, že prohlášení o neexistenci příjmů rozhodných pro nárok na dávky za 4. čtvrtletí roku 2022 a 1. čtvrtletí roku 2023 podávala na pobočku úřadu práce ve Vimperku dne 2. 5. 2023 datovou zprávou ID: 1183371689. Na toto pracoviště se obrátila, neboť ji kontaktovala pracovnice s tím, že z personálních důvodů vyřizují dávku oni.
10. Rovněž žalobkyně uvedla, že argumentace žalovaného o výši přídatku na dítě by byla pochopitelná, pokud by se domáhala zvýšené výměry v období, kdy bylo o dávce rozhodováno. Pokud ale o dávku žádá zpětně, neboť správní orgán prvního stupně nedostal svým povinností, tak je logické, že není rozhodné, kdy byla dávka schválena, ale od kdy se tak stalo. Podotkla, že přídatek na dítě není vyplácen ve zvýšené výměře ani nyní, přičemž správní orgány musí v informačním systému vidět, že příspěvek na péči pobírá. Znovu navrhla, aby zdejší soud rozhodl, že přídatek na dítě náleží ve zvýšené výměře od 21. 11. 2022.

V. Obsah správního spisu

11. Zdejší soud na tomto místě podotýká, že správní spis mu byl předložen v poměrně nepřehledném stavu, přičemž spisová dokumentace nebyla zcela řádně vedena a žurnalizována. Spis neobsahoval žádný spisový přehled a jednotlivé listy spisu nebyly číslovány ani nebyly ve všech případech řazeny chronologicky za sebou. Přestože tedy nebyl správní spis veden zcela řádně, zjistil z něj zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
12. Žalobkyně podala dne 6. 9. 2022 žádost o přídatek na dítě. V jejím rámci uvedla, že veškeré příjmy jsou za 2. čtvrtletí roku 2022 (tj. rozhodné období) a že nezletilým nezaopatřeným dítětem, na něž je nárok uplatňován je T. H., nar. X.
13. Oznámením o přiznání dávky státní sociální podpory ze dne 14. 6. 2024, č. j. 1147751/24/AB (dále jen „**oznámení o přiznání dávky**“), správní orgán prvního stupně přiznal nezletilé oprávněné osobě přídatek na dítě ve výši 770 Kč od 1. 7. 2022.

Oznámením o zániku nároku na dávku ze dne 5. 7. 2024, č. j. 1282810/24/AB (dále jen „**oznámení o zániku nároku**“), pak správní orgán prvního stupně rozhodl podle ustanovení § 51 odst. 1, 2 a 4 zákona o státní sociální podpoře o zániku nároku na dávku přídatku na dítě, a to od ledna 2023. V odůvodnění uvedl, že od 1. 1. 2023 nebyly doloženy rozhodné příjmy do zákonem stanoveného data. Podotkl, že pro nárok na výplatu přídatku na dítě je třeba každé čtvrtletí prokázat výši rozhodných příjmů. Pokud se rozhodný příjem neprokáže do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla dávka vyplácet, nárok na přídatku na dítě zaniká. Protože tedy příjem nebyl doložen do konce kalendářního čtvrtletí, nárok na dávku zanikl.

14. Proti oznámení o zániku nároku podala žalobkyně námitku. V ní nejprve uvedla svůj výpočet výše přídatku na dítě s tím, že jí správní orgán prvního stupně dluží částku 27 690 Kč. Dále upozornila, že žádost podávala 6. 9. 2022, tj. před více než dvěma lety. Správní orgán prvního stupně přitom měl rozhodnout do 30 dní od podání žádosti (případně do 60 dní). Je tak podle ní více než drzé, aby rozhodl po dvou a půl letech a nadto přídatku na dítě odňal kvůli nedodání podkladů. Dodala, že tedy jistě není problém, když potvrzení o výši příjmů dodá také po dvou a půl letech. Navrhla, aby správní orgán prvního stupně přehodnotil své rozhodnutí, když z jeho strany nebyla dodržena lhůta a byla nesprávně vypočtena částka přídatku na dítě. Jako obcházení zákona označila, že jí nejprve byla vyplacena částka přídatku na dítě a teprve poté jí bylo doručeno oznámení o zániku nároku. K námitce přiložila i prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok na dávky za 1. čtvrtletí 2023, 2. čtvrtletí 2023, 3. čtvrtletí 2023, 4. čtvrtletí 2023 a 2. čtvrtletí 2024.
15. Správní orgán prvního stupně vydal na základě podané námítky prvostupňové rozhodnutí. V jeho odůvodnění uvedl, že žalobkyně do 31. 3. 2023 nesdělila výši rozhodných příjmů pro trvání nároku na dávku po 31. 12. 2022, pročez nárok na přídatku na dítě zanikl a byl odňat. Dále odkázala na ustanovení § 18 zákona o státní sociální podpoře s tím, že ve 2. čtvrtletí 2022 a ve 3. čtvrtletí 2022 k výplatě příspěvku na péči nedošlo.
16. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž odkázala na ustanovení § 71 správního řádu s tím, že správní orgán prvního stupně měl vydat rozhodnutí do 5. 10. 2022, ale učinil tak až 5. 7. 2024. Prvně tedy pochybil správní orgán. Dávku podle ní není možné v roce 2024 odebrat za to, že nedodala v roce 2023 doklad o výši čtvrtletního příjmu. Poukázala na ustanovení § 71 odst. 4 správního řádu s tím, že nedodržení lhůt se nemůže dovolávat ten účastník, který je způsobil. Nadto sdělila, že doklad o výši čtvrtletního příjmu za ni i syna za období od ledna 2023 podávala prostřednictvím datové schránky, zprávou ID 1183371689 dne 2. 5. 2023. Zmínila, že okamžik vyplacení příspěvku na péči nemá nic společného s tím, od kdy byl tento příspěvek přiznán.
17. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění shrnul předchozí průběh správního řízení a uvedl, že v ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře je jasně uvedeno, že pro nárok na výplatu přídatku na dítě se musí dokládat příjmy. Žalobkyně mohla každý čtvrt rok prohlašovat, zda ona a nezletilé dítě měly v předchozím kalendářním období nějaký příjem nebo ne, i když o žádosti nebylo rozhodnuto. Dále se vyjádřil, že dne 2. 5. 2023 podala žalobkyně přes datovou schránku doklad o výši měsíčních příjmů za sebe a nezletilé dítě, ve kterém uvedla, že se jedná o příjem za duben 2023. Formulář náležel k dárkám pomoci v hmotné nouzi a

vyplněný měsíc nespadá do rozhodného období. K námitce ohledně výše přídatku na dítě dodal, že o příspěvek na péči bylo požádáno dne 21. 11. 2022 a dne 31. 5. 2023 bylo vydáno rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči od listopadu 2022. Na základě toho, že první výplata příspěvku na péči proběhla v červnu 2023, nenáleží přídavek na dítě ve zvýšené výměře, neboť v rozhodném období nebyl příspěvek na péči vyplácen, i když byl později doplacen.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán podle ustanovení § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalovaný výslovně s takovým postupem souhlasil a žalobkyně k výzvě a poučení soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřila s takovým projednáním věci nesouhlas. Soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
19. Podle ustanovení § 6 písm. a) zákona o státní sociální podpoře *je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, u příspěvku na bydlení a přídatku na dítě období kalendářního čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje.*
20. Podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *se pro nárok na výplatu přídatku na dítě prokazuje výše rozhodných příjmů. Je-li přídavek na dítě vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže se nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí prokáže výše rozhodných příjmů za rozhodné období. Neprokáže-li se do této doby rozhodný příjem, zastaví se výplata přídatku na dítě od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měl přídavek na dítě vyplácet, nárok na dávku zaniká.*
21. Podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře *platí, že byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn.*
22. Podle ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu *platí, že nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).*
23. Podle ustanovení § 71 odst. 1 správního řádu *je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu.*
24. Podle ustanovení § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu *platí, že pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od*

zahájení řízení, k nimž se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ.

25. Podle ustanovení § 71 odst. 4 správního řádu *se nedodržení lhůt nemůže dovolávat ten účastník, který je způsobil.*
26. Zdejší soud k uplatněné žalobní argumentaci v první řadě podotýká, že žalobou bylo napadeno rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o odnětí přídavku na dítě od 1. 1. 2023. Žádným způsobem přitom nebyla výrokem napadeného rozhodnutí ani prvostupňového rozhodnutí řešena výše přiznaného přídavku na dítě. Zdejší soud se tak z tohoto důvodu nijak nezabýval argumentací účastníků řízení právě ohledně výše přiznaného přídavku na dítě, když ta nebyla výrokem rozhodnutí správních orgánů nikterak dotčena. Vůbec totiž nebylo rozhodováno o výši či snad přiznání přídavku na dítě, ale toliko o jeho odnětí. Uvedená argumentace ohledně výše přiznaného přídavku na dítě se tak zcela mýlí s předmětem řízení.
27. Zdejší soud se tak zabýval toliko argumentací týkající se důvodu odnětí přídavku na dítě v podobě neprokázání rozhodných příjmů pro trvání nároku na přídavek na dítě po 31. 12. 2022. V této souvislosti považuje za vhodné shrnout, že správní orgán prvního stupně v posuzované věci odňal oprávněné nezletilé osobě přídavek na dítě od měsíce ledna 2023 kvůli tomu, že nárok podle § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře zanikl, protože nebyly doloženy rozhodné příjmy do zákonem stanoveného data. Z výše citovaného ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře přitom vyplývá, že aby byla výplata přídavku na dítě zachována i na další čtvrtletí, prokazuje příjemce dávky rozhodné příjmy do konce prvního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí. Pokud příjemce neprokáže rozhodné příjmy ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla dávka vyplácet, nárok na dávku zaniká. Ostatně i v rámci formuláře s žádostí o přídavek na dítě je na tuto skutečnost žadatel upozorněn.
28. K tomu je v první řadě třeba uvést, že není správná úvaha žalobkyně, že by nedoložení příjmů nemělo vést k odnětí přídavku na dítě toliko z důvodu, že správní orgán prvního stupně nerozhodl ve věci ve lhůtě podle ustanovení § 71 odst. 1 a 3 správního řádu. Lhůta pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 71 správního řádu má totiž pouze pořádkový charakter. Její nedodržení tak nezpůsobuje bez dalšího nezákonnost rozhodnutí, které bylo vydáno až po jejím uplynutí (přiměřeně srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002-41, ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33, či ze dne 26. 7. 2024, č. j. 5 As 193/2023-29). V obecné rovině pak je třeba uvést, že stejně tak nemůže toto případné pochybení správního orgánu samo o sobě zbavit účastníka řízení jeho zákonných povinností. Žalobkyní zmiňované ustanovení § 71 odst. 4 správního řádu nelze vykládat tak, že by se správní orgán nemohl odkazovat na nesplnění povinnosti účastníkem řízení, pokud sám nesplnil svou povinnost vydat rozhodnutí ve stanovené lhůtě. Při nedodržení lhůt pro vydání rozhodnutí se totiž může účastník řízení dovolávat ochrany před nečinností a bránit se tak proti průtahům v řízení. Uvedené ustanovení přitom směřuje k tomu, že této ochrany se nemůže dovolávat ten účastník řízení, který průtahy způsobil. Správní orgán ani není účastníkem řízení a sám se

ochrany před nečinností dovolávat nemůže, protože na něj toto omezení v ustanovení § 71 odst. 4 správního řádu vůbec nedopadá.

29. Přesto však zdejší soud shledal v souvislosti s neprokázáním rozhodných příjmů v postupu správních orgánů pochybení, pro které je na místě shledat žalobu důvodnou. V tomto ohledu je na místě zdůraznit, že správní orgány v posuzované věci odňaly přídavek na dítě podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře ode dne 1. 1. 2023. Učinily tak pro zánik nároku kvůli neprokázání rozhodných příjmů pro trvání nároku v dalším čtvrtletí (po 31. 12. 2022), a to do 31. 3. 2023. Přídavek na dítě byl však nezletilému oprávněnému přiznán až oznámením o přiznání dávky ze dne 14. 6. 2024. Žalobkyně tedy podle nich mohla (a měla) dokládat rozhodné příjmy v době, kdy dávka ještě nebyla vyplácena a nadto žalobkyně ani nevěděla, zda přiznána bude.
30. Pravidla pro prokazování příjmů pro trvání nároku na další čtvrtletí a zánik nároku ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře nicméně není možné aplikovat na situaci, kdy ještě nebyl nárok na výplatu dávky ani přiznán, tj. žádosti nebylo vyhověno. Toto ustanovení výslovně hovoří o vyplácení dávky k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí a upravuje tedy povinnost prokazovat výši rozhodných příjmů, pokud je dávka vyplácena. Závěr správních orgánů, že by žalobkyně měla dokládat z vlastní iniciativy doklady o rozhodném příjmu z důvodu pokračování či trvání nároku na dávku v době, kdy ještě žádná dávka nebyla přiznána ani vyplácena, tak shledává zdejší soud absurdním. Povinnost dokládat rozhodné příjmy podle uvedeného ustanovení mohla žalobkyni vzniknout nejdříve po přiznání dávky oznámením o přiznání dávky ze dne 14. 6. 2024, nikoliv dříve. Až tímto oznámením totiž byla (zpětně) dávka přiznána.
31. Logicky tedy žalobkyně nebyla povinna z vlastní iniciativy dokládat své příjmy ve lhůtách podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, pokud dávka ještě nebyla přiznána, resp. vyplácena. Nárok na dávku tak nemohl z důvodu neprokázání rozhodných příjmů podle tohoto ustanovení ani zaniknout. Nebylo proto na místě bez dalšího dávku od 1. 1. 2023 odejmout kvůli zániku nároku z důvodu nedoložení rozhodných příjmů do 31. 3. 2023, když v té době ještě nebyla dávka přiznána ani vyplácena. Nelze klást k tíži žalobkyně, že správní orgán prvního stupně přídavek na dítě přiznal až po uplynutí lhůty pro prokázání rozhodného příjmu. Ostatně k obdobným závěrům dospěl v souvislosti s příspěvkem na bydlení zdejší soud již v rozsudku ze dne 2. 3. 2020, č. j. 1 Ad 24/2019-23 (viz bod 23 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2022, č. j. 5 Ads 296/2021-26), jakož i Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 11. 5. 2023, č. j. 22 A 60/2022-31, nebo Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 12. 6. 2025, č. j. 66 Ad 2/2025-46. Zdejší soud nevidí důvod, pro který by uvedené závěry nebyly přenositelné i na přídavek na dítě, když relevantní části ustanovení § 51 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře (týkající se příspěvku na bydlení) a ustanovení § 51 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře (týkající se přídavku na dítě) jsou v zásadě stejné a rozdíl spočívá toliko ve frekvenci dokládání rozhodných příjmů.
32. S ohledem na výše uvedené bylo na místě žalobkyni v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře vyzvat k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku a její výplatu po 31. 12. 2022. Je sice pravdou, že řízení o žádosti o přídavek na dítě je řízením zahajovaným na základě žádosti, které je ovládáno dispoziční zásadou. Bylo tedy na žalobkyni, aby předložila potřebné doklady. Nicméně podle

shora citovaného ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu platí, že pokud žádost trpí vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění s poskytnutím přiměřené lhůty. Na této povinnosti nic nemění ani zvláštní úprava v ustanovení § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud kupř. ve svém usnesení ze dne 13. 1. 2022, č. j. 1 Ads 322/2021-24, dovodil, že „povinnost žadatele o dávku doložit požadované podklady rozhodné pro její přiznání vyplývá dostatečně jednoznačně přímo z § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. K citovanému ustanovení se již nadto váže množství soudních rozhodnutí. Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že povinnost osvědčit skutečnosti rozhodné pro přiznání dávky tíží v první řadě jejího příjemce. Pokud uvedené povinnosti nedostojí, správní orgán jej vyzve podle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře k doložení potřebných dokladů.“ (Srov. také výše zmíněné rozsudky zdejšího soudu, Krajského soudu v Brně a Krajského soudu v Českých Budějovicích.)

33. V případě přídatku na dítě je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem období kalendářního čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje [viz ustanovení § 6 písm. a) zákona o státní sociální podpoře]. Pokud tedy správní orgán prvního stupně posuzoval žádost o přídatek na dítě za období od července 2022 až v červnu 2024, bylo nutné zjišťovat rozhodný příjem v rozhodných obdobích pro všechna čtvrtletí, na která byl nárok uplatněn (od července 2022). Za tímto účelem měl vyzvat žalobkyni k doložení rozhodných skutečností za všechna rozhodná období. To, že tak neučinil, nelze klást k tíži žalobkyně. Není totiž možné, aby správní orgán po více než roce od podání žádosti přiznal zpětně přídatek na dítě, a vzápětí jej zase zpětně odňal pro zánik nároku kvůli neprokázání rozhodných příjmů pro následující čtvrtletí, aniž by žadatele k doložení těchto rozhodných skutečností vyzval. Správní orgány tedy v posuzované věci pochybily, když žalobkyni nevyzvaly k doložení rozhodných skutečností za rozhodná období a bez dalšího přídatku na dítě odňaly.
34. Nad rámec uvedeného považuje zdejší soud za potřebné ještě podotknout, že shledal nedostatky ve vedení správního spisu, který mu byl předložen v poměrně nepřehledném stavu, jak již bylo uvedeno výše. Je proto třeba upozornit správní orgány, že je jejich zákonnou povinností vést ve věci řádný a úplný spisový materiál (k tomu viz kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 37/2015-36). Pro úplnost zdejší soud již pouze dodává, že neprováděl dokazování žalobkyní doloženými dokumenty, když ty již byly součástí správního spisu. Správním spisem se přitom nedokazuje (viz např. bod 24 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 As 326/2022-88). Provedení těchto dokumentů k důkazu by tak bylo již jen z tohoto důvodu nadbytečné.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Z výše uvedených důvodů zdejší soud podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Věc zároveň vrátil dle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. Nezrušil však prvostupňové rozhodnutí, neboť neshledal pro takový výjimečný postup důvod (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Nemohl ani nahradit rozhodnutí správních orgánů a učinit výrok, že se

žádosti žalobkyně o přídavek na dítě vyhovuje a žalovaný je povinen vyplatit částku 34 810 Kč, když zákon mu učinění takového výroku nedovoluje.

36. V dalším řízení bude žalovaný vázán právními názory zdejšího soudu vyjádřenými v tomto rozsudku (viz ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na výše uvedené závěry bude nutné se znovu zabývat nárokem na přídavek na bydlení od července 2022. Přitom bude třeba zohlednit žalobkyní již doložené podklady a případně ji podle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře vyzvat k doložení rozhodných skutečností pro trvání nároku na dávku i po 31. 12. 2022. Až na základě reakce na tuto výzvu (či její absence) bude na místě rozhodnout o případném odnětí dávky.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně sice byla v řízení úspěšná, avšak žádné náklady jí nevznikly a ani žádné neuplatňovala. Žalovanému náhrada nákladů nenáleží, jelikož ve věci úspěch neměl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 26. srpna 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce